

До шістдесяти'ятиріччя часопису «Вільне слово»!

ВІЛЬНЕ СЛОВО

XXV-ий РІК НОВОГО ВИДАННЯ /Н-р 23-24/грудень 2014 р./ ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1949 р.

Культурно-просвітницький часопис Союзу українців Румунії

**З РІЗДВОМ
ХРИСТОВИМ! З НОВИМ
2015-им РОКОМ!
Редакція «Вільного слова»**

У номері:

- *Про молодого медика-педіатра* ➤ стор. 2
- *Нових злетів та здобутків «ВС»-у* ➤ стор. 3
- *«Колиска нашої літератури...»* ➤ стор. 4
- *Святий архієпископ Апостол Андрій* ➤ стор. 5
- *«Вільне слово» кормить нашу душу* ➤ стор. 6
- *150-річчя Михайла Коцюбинського* ➤ стор. 7
- *До 65-річчя «Вільного слова»* ➤ стор. 8
- *«ВС» – наша велика, вірна традиція* ➤ стор. 9
- *Під синім небом – дорогий діамант!* ➤ стор. 10
- *«Вчепилась римлянка, як муха...»* ➤ стор. 11
- *Молдовські та румунські шляхи* ➤ стор. 12
- *Тільки в любові живе рідне слово* ➤ стор. 13
- *З Національним днем Румунії!* ➤ стор. 14
- *Бог Предвічний народився!* ➤ стор. 15
- *З роси й води, дорогі наші ювіляри!* ➤ стор. 16

«НАША СУЧАСНИЦЯ»

Наша сучасниця – мати, подруга, кохана, – та, яка завжди поруч, іде нам назустріч, підтримує нас в усьому тому, що вважає за добре, за справедливе. Наша сучасниця бажає бути рівною своєму мужу, хоче ділитись і радістю, і смутком з ним, бажає бути підтриманою в тій мірі, в якій і сама підтримує і терпить, якщо потрібно.

Наша сучасниця – письменник, викладач, лікар, інженер, але і хлібороб. В цьому великому процесі технологічної доби розвиває вона свої природні здібності, є творцем основної клітини суспільства – Родини. В цьому проявляється її сила й вартість. Перед нашою сучасницею завжди було нелегке завдання – збереження нашої національної ідентичності, свідомої української християнської родини, передавання цих вимог майбутнім поколінням.

Рубрику веде
Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ

МЕДИК-ПЕДІАТР ІРИНА КРАСІЙ-ПІЦУРА

Ще одна наша сучасниця – Ірина Красій-Піцура – народилася 7 вересня 1957 року в місті Харкові в Україні у сім'ї військового лікаря із чином офіцера та медика (асистента).

Одинадцятим клас закінчила як відмінниця випуску і була нагороджена червоною грамотою.

Після цього поступає на Інститут медицини у місті Львові, спеціальність Педіатрія, якого закінчує 1982 р.

Між роками 1988-1993-ими працює дитячим лікарем у рідній Україні. В той період доля звела її із студентом Касіаном Піцурою – українцем із Румунії. Він навчався на Математичному Факультеті Університету ім. Івана Франка міста Львова. Сьогодні – директор Сігетського ліцею ім. Тараса Шевченка.

А ще через рік вони рішили переїхати жити у рідне село мужа Кричунів (Румунія).

Тут пані Ірина Піцура отримує місце роботи по своїй професії – дитячий лікар у дитячому будинку комуни Великий Бичків та Диспансеру великого румунського села Петрова.

Разом із адміністративною реформою щодо здоров'я, у 1997 році переходить працювати до медичного кабінету українського села Вишавська Долина – як сімейний лікар.

Під її вправною рукою знаходилися записані 1200 членів-пацієнтів. Між добрими гуцулами провела п'ятнадцять років, тобто до 2012 року, під час яких проконсультувала

всіх дітей, а також і старших людей.

Великому числу із них виписувала рецепти для медикаментів, перевіряла тиск, а при необхідності, відправляла швидкою до міської лікарні.

У період її перебування у Вишавській Долині був модернізований медкабінет.

У 2012 році переїхала працювати до великого села із румунським насе-

ленням – Нижня Рона. Тепер у неї 1700 членів-пацієнтів, а село Вишавська Долина залишилася як частина її роботи, тобто один день на тиждень, – до приїзду іншого лікаря.

Пані Ірина їздила (значить, робила «на-вету») до Вишавської Долини, а тепер – машиною до Нижньої Рони.

У неї є роботи і по хазяйству, бо в них є великий город із садом та гарна хата, біля якої багато квітів. У городі теж росте багато прекрасних різнокольорових квітів, які вона сама садить і доглядає.

Інше хоббі у неї – це вишивання хрестиками українських прекрасних узорів до рушників, скатертей та серветок.

А ще пані Ірина Красій-Піцура любить маленьких тваринок. В неї чутлива душа, і тому вона часто переживає за своїх пацієнтів.

Бажаю пані Ірині міцного здоров'я, сімейного тепла і ще багато, багато років оздоровлювати хворих і, таким чином, приносити їм хвилини радості!

Марія ЧУБІКА

ПОСОЛЬСТВО УКРАЇНИ
В РУМУНІЇ

Бульвар Авіаторіор, 24
Бухарест, Румунія

tel: (4021) 230 36 60 fax: 230 36 61
e-mail: emb_ro@mfa.gov.ua

AMBASADA UCRAINEI ÎN
ROMÂNIA

Bulevardul Aviatorilor, 24
București, România

Колективу редакції культурно-просвітницького часопису Союзу українців Румунії «Вільне слово»

Від колективу Посольства України в Румунії та від мене особисто прийміть щирі та сердечні вітання з нагоди 65-річчя від заснування вашої газети – достойного носія української культури та писемності в Румунії, якого з особливим інтересом читають в Україні та в усіх державах світу, де проживають наші співвітчизники.

Створений у 1949 році під назвою «Новий вік», у часи, коли українці Румунії потребували потужної культурної, освітньої та духовної підтримки після тривалого періоду денационалізації, ваше видання стало тим джерелом знань рідною мовою, який впродовж 40 років підживлювало культурно-просвітницьке життя українців під час тоталітарної соціалістичної системи. Незважаючи на ті складні часи, газета «Новий вік» виховала, виросла та дала не лише українцям Румунії, але й Українському народу з історичної Батьківщини та зарубіжних країн цілу плеяду видатних українських письменників, поетів, літературних критиків, журналістів, які, разом з вчителями та

тиліть друкували свої твори рідною мовою на шпальтах газети «Новий вік», формуючи, тим самим, нове покоління української інтелігенції. Не можна не згадати про те, з яким великим інтересом читали у непрості для румунського народу і для українців Румунії в 70-ті – 80-ті роки вашу газету в Україні, Канаді, США, Австралії, Бразилії, Аргентині, Німеччині, Франції, Великій Британії та в багатьох інших країнах світу, де проживають чисельні українські громади.

Нова епоха для українців Румунії настала 25 років тому, коли, внаслідок повалення диктатури Чаушеску, вони отримали можливість не лише створити власну національну організацію – Союз українців Румунії, але й значно розширити мережу періодичних друківаних видань рідною мовою. Але перетворити колишню стару малотиражну газету «Новий вік» на сучасний культурно-просвітницький часопис було непростю справою ані з точки зору організаційної, ані, тим паче, його змістовного наповнення. І в цьому плані слід віддати належну шану головному редактору переформатованої та осучасненої ілюстрованої газети із символічною назвою «Вільне слово», поету і прозаїку, активному захиснику української справи в Румунії Івану Ковачу, а також редакторам часопису – Ірині Петрецькій-Ковач та Роману Петрашуку.

Сьогодні вашу газету з нетерпінням щомісячно чекають і читають в українських родинях, розташованих не лише в найбільших регіонах Румунії, де проживають етнічні українці – Мараморощина, Південна Буковина, Банат, Добруджа та, безперечно, Бухарест, але й, практично, в усіх повітах країни, де можна зустріти десятки та сотні наших співвітчизників. Цьому, зрозуміло, значно сприяє і той факт, що часопис «Вільне слово», як і всі інші періодичні видання Союзу українців Румунії, вже декілька років поспіль оприлюднюється і в електронному варіанті, що дозволяє прочитати розміщені на його шпальтах надзвичайно цікаві матеріали не лише українцям з усієї Румунії, але й нашим зарубіжним співвітчизникам, починаючи від Нової Зеландії до Канади та від Бразилії до Японії.

Посольство з великим задоволенням констатує той факт, що на сьогодні «Вільне слово» є носієм і розповсюджувачем всебічних знань та актуальної інформації про історію, культуру і сучасність України та, що особливо важливо, про нинішню ситуацію, що складається в нашій державі та навколо неї у зв'язку з анексією Росією АР Крим та підтримки Москвою терористів і сепаратистів у східних частинах Донецької та Луганської областей. Тим самим, ваша газета ефективно сприяє формуванню в Румунії сприятливої для України громадської думки, що стає важливою складовою розпочатого процесу перезавантаження українсько-румунських відносин на засадах дружби, добросусідства, взаємної довіри та допомоги.

У наш непростий і доленосний час значення вашого видання важко переоцінити. Часопис «Вільне слово» інформує, аналізує події, що відбуваються у житті як України, так і Румунії, відроджує культуру українців, просвічує та надихає на творчість, у тому числі і представників молодого покоління. Вона була і залишається хорошим і чесним співрозмовником і мудрим порадиником.

З нагоди 65-річчя зичу колективу газеті «Вільне слово» нових творчих злетів та здобутків, а усім читачам часопису та його дописувачам – міцного здоров'я, щастя, благополуччя, натхнення, творчих успіхів і віри у справедливість, яка перемагає усі життєві негаразди.

З глибокою повагою,

Надзвичайний і Повноважний Посол

України в Румунії

Т.Байер

ВІЛЬНЕ СЛОВО

XXV-й РІК НОВОГО ВИДАННЯ / Н-р 17-18/вересень 2014 р./ ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1949 р.

Культурно-просвітницький часопис Союзу українців Румунії

У номері:

- *Нова церква в Мілішівцях* > стор. 2
- *«Прійшла осінь голосиста...»* > стор. 3
- *Усікновення Івана Хрестителя* > стор. 4
- *Психологічні погляди Шевченка* > стор. 5
- *Храм Чесного Хреста в Сієні* > стор. 6
- *«Співжиття XXI» – в Кимпулунзі* > стор. 7
- *Інтерв'ю голови СУ РУМУНІЇ* > стор. 8
- *Масмо гарні стосунки з Посольством* > стор. 9
- *«Вирії-2014» побував у Буковині* > стор. 10
- *Доля нашої мови – у наших руках* > стор. 11
- *З днем народження Вас!* > стор. 12
- *Нестало поета Івана Непогоди...* > стор. 13
- *85 років поету Дмитру Павличку* > стор. 14
- *Посол України в Ліцеї ім. Шевченка* > стор. 15
- *Християн Цюдик – капітан у Європі* > стор. 16

УКРАЇНЬСЬКА БРОНЗОВА ПРИЗЕРКА ЧЕМПІОНАТУ СВІТУ З ХУДОЖНЬОЇ ГІМНАСТИКИ АННА РІЗАТДІНОВА – ВЕРЕСЕНЬ 2014 РОКУ В ІЗМАЇЛІ:
«ДЛЯ МЕНЕ НАШ ПРАПОР І ГІМН НИНІ ЗНАЧАТЬ ЗНАЧНО БІЛЬШЕ, НІЖ ЩЕ РІК ТОМУ. ХОЧЕТЬСЯ ЗНОВУ ДОВЕСТИ СВІТУ, ЩО УКРАЇНА – СИЛЬНА ДЕРЖАВА І В СПОРТІ ТАКОЖ!»

професорами української мови та літератури навчальних закладів, діючих на той час в Румунії, простими читачами та дописувачами культивували рідну мову, не даючи їй зникнути з багатомовної мозаїки Румунії. Особлива роль у цьому плані належить тим українцям-літераторам, журналістам та народним талантам, які на постійній основі впродовж чотирьох десяти-

ШАНОВНІ СЛУХАЧІ СІГЕТСЬКОЇ РАДІОПЕРЕДАЧІ!

По-перше, дозвольте мені поздоровити Сігетське Радіо з нагоди десятиріччя виходу в ефір місцевої радіопередачі, а також україномовну передачу по цьому радіо.

Щодо культурно-виховної програми Союзу українців Румунії, в місяці листопаді повідомляю, що відбулося:

– Караван Української пісні і танцю в Тіміському повіті в селах Готтлоб і Реметя Міке;

– 26 листопада – Свято Тараса Шевченка в Бухаресті, присвячене 200-річчю від дня його народження, де брала участь група солістів з Чернівецької області України. Подія відбулася також і в місті Сіреті Сучавського повіту.

Ще в листопаді пройшли й інші події, як:

– Міжнародна конференція, румуно-українські відносини – історія та сучасність», в м. Сату Марє;

– Круглий стіл: традиції та звичаї нацменшин Яського повіту в Ясах;

– 150-річчя народження Михайла Коцюбинського в Клузькому Університеті;

– Вшанування пам'яті Ольги Кобилянської в Гура Гуморулуй.

Ось такі наші культурно-виховні заходи на місяць листопад.

Дякую за увагу,
Степан БУЧУТА,

Голова Союзу українців Румунії

ПРИЙШЛА ЗИМА!..

Вже прийшла зима, поля постелилися білим пухом, а в хатах горить вогонь, діти катаються на санчатах, а господарі ближать сіно до стодолі для худоби. Настало і говіння, декотрі мужчини відмовилися чаркувати, а господині варять пісні страви і вар, бо вже прийшов піст.

Союз українців Румунії в цей період продовжує свою культурно-виховну працю, передбачену в своїй програмі.

Повідомляю Вас, що в Банаті, в Караісеверінському повіті, в селі Корнуцелі відбулася гарна культурна подія з нагоди 50-річчя заснування мішаного хору «Барвінок» під керівництвом

Сільвії Шушко. Організатор події – відомий диригент і композитор, професор музики Іван Лібер родом із села Рускова.

На сцені будинку культури імені Івана Шмуляка, покійного диригента і засновника цього мішаного хору, уродженця Мараморощини, виступали марамороські представники із села Рускова з жіночим гуртом «Руцанка» та мішаним хором «Ронянські голоси» і «Малі Соколята» із танцями на чолі із проф. Джетою Петрецькою. Великий успіх мав ансамбль «Червона калина» на чолі з його засновником, керівником та солістом Мирославом Петрецьким.

Щодо дальших подій, запланованих СУР, повідомляю Вас, що в Бухаресті відбудеться відзначення нацменшин, де є запрошений гурт «Червона калина» з Мараморощини від імені Союзу українців Румунії. Подія відбудеться 9-го грудня.

В грудні теж будемо святкувати Святого Миколая за новим та старим стилем – 6 грудня і 19 грудня.

Для цього свята Союз українців Румунії приготував різні подарунки для дітей, і вони будуть подаровані тим дітям, які вивчають рідну мову в садочках і школах.

В цей місяць організуються фестивалі української колядки в Сучаві, Ботошанах, Карансебеші, в Тімішорі і Тирнові Арадського повіту.

В Бухаресті місцева філія СУР запланувала провести «Вечір колядок» 26 грудня.

В грудні Клузька філія СУР запланувала відзначити 120-річчя від народження Олександра Довженка – знаменитого кінорежисера і письменника.

Міжнародний фестиваль українських колядок та обрядів, запланований на Мараморощині, буде проходити в січні 2015-го року.

Ось такі наші події, з якими Союз українців Румунії завершить 2014 рік.

На кінець дозвольте побажати всім радіослухачам Сігетської україномовної передачі міцного здоров'я, веселих зимових свят!

З НОВИМ РОКОМ!

Степан БУЧУТА,
голова СУР

Юрій ПАВЛІШ

ЗОЛОТОСРІБНА КОЛИСКА НАШОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Шість левів на цілий рік
За часопис «Новий вік»
Гаврило КЛЕМПУШ

Ось років шістдесятп'ять вже новинці.
Йї ювілейна звістка не нова.
Усі літератури йї слова –
Мов ягоди осінні на калинці.

Я в ній Парнаса мрійно досягав,
Мов едельвейса в грі, на полонинці,
Не віруючи в наліт словочинців,
Ще жеду й майбутніх визнання загравав.

Словесний пам'ятник панові Бодні
Складаймо, мов учора і сьогодні,
І завтра, й післязавтра. Він живий.

А «Новий вік», – поважна це новинка, –
Займаючись роками від билинки, –
Вже дубом «Вільне слово» бойовим.

ПС. Статей буде багато, мабуть, для ювілейного дня. Я дам матеріали і для інших номерів «Вільного слова». Не хочу переборщувати. Дякую.

Душевна пожива**Апостол Андрій**

Апостол Андрій згаданий в списках апостолів у Євангелії від Матвія (Мт.10:2), Марка (Мк.3:18), Луки (Лк.6:14), а також у Діяннях Апостолів (Дії 1:13). Андрій був рідним братом апостола Петра, рибалка, як і Петро. Апостол народився у Віфсаїді, місті на північному березі Галілейського озера. Вітаю з днем Янгола всіх Андріїв!

З історії покликання апостолів Андрій став першим з покликаних учнів Христа, у зв'язку з чим цього апостола часто називають Первозваним. Згідно Євангелія від Матвія (Мт. 4:18-19) та від Марка (Мк.1:16-18) покликання Андрія та Петра відбулося поблизу Галілейського озера. Апостол Іван у Євангелії від Йоана описує покликання Андрія, що відбулося близько Йордану, відразу після хрещення Ісуса (Ів.1:35-40). Згідно з цим оповіданням апостол Андрій був спочатку учнем Івана Хрестителя та пішов за Ісусом із ще одним, неназваним учнем, хоча вказівка на пору дня у Євангелії від Івана непрямо вказує на свідка цієї події, цього другого учня Івана Хрестителя — апостола Івана (Ів. 1:39). Коли Андрій зустрів свого брата Симона, то привів його до Ісуса. На сторінках Євангелія від Івана Андрій з'являється ще двічі — він веде діалог з Ісусом про хліб і рибу перед дивом насичення п'яти тисяч людей (Ів.6:8-9) і разом з апостолом Филипом приводить до Ісуса греків, які хотіли Його побачити (Ів. 12:20-22).

У Скіфії Андрія Первозваного вважають першим благовісником Євангелія Христового на землях України. Коли після зішесття Святого Духа апостоли кидали жереб, вирішуючи, куди кому йти проповідувати Христову віру, йому випала Скіфія, тобто землі сучасної України. Про благовість апостола свідчать такі давні християнські письменники, як Іполіт Римський (III ст), церковний історик Євсевій Кесарійський (IV ст) та ін.

У стародавньому літописі «Повість минулих літ» розповідається про подорож Андрія по українських землях:

Дніпро впадає у Понтійське море; море це звать Руським. Уздовж його берегів навчав, як кажуть, святий Андрій, брат Петра. Коли Андрій навчав у Синопі і прийшов до Корсуня, він довідався, що від Корсуня недалеко гирло Дніпрове. І прибув він до гирла

Дніпрового, а звідти вирушив угору по Дніпру. І сталося, що він прибув і зупинився під горами на березі. А ранком, уставши, промовив він до учнів, що були з ним: «Бачите ви гори ці? На горах цих засяє благодать Божа, буде місто велике і багато церков здвигне тут Бог». І піднявся він на гори ці, благословив їх, помолвився Богу і зійшов з гори цієї, де пізніше виріс Київ.

Апостол привіз до Скіфії реліквії, навколо яких торувалась віра. За переказами, у Києві він залишив наперсний хрест, а в інших місцях — обітні. Літопис

ське походження християнства на українських землях. У соборній постанові сказано:

Святий Апостол Андрій — перший архієпископ Константинопольський, патріарх Вселенський і Апостол Український. На київських горах стояли ноги його, і очі його Україну бачили, а уста благословляли, і насіння віри він у нас насадив. Воістину Україна нічим не менша від інших східних народів, бо і в ній проповідував Апостол.

Відомості з апокрифів [ред. • ред. код] Хрещення апостолом Андрієм Скіфії, полянської землі на картині Миколи Ломтєва

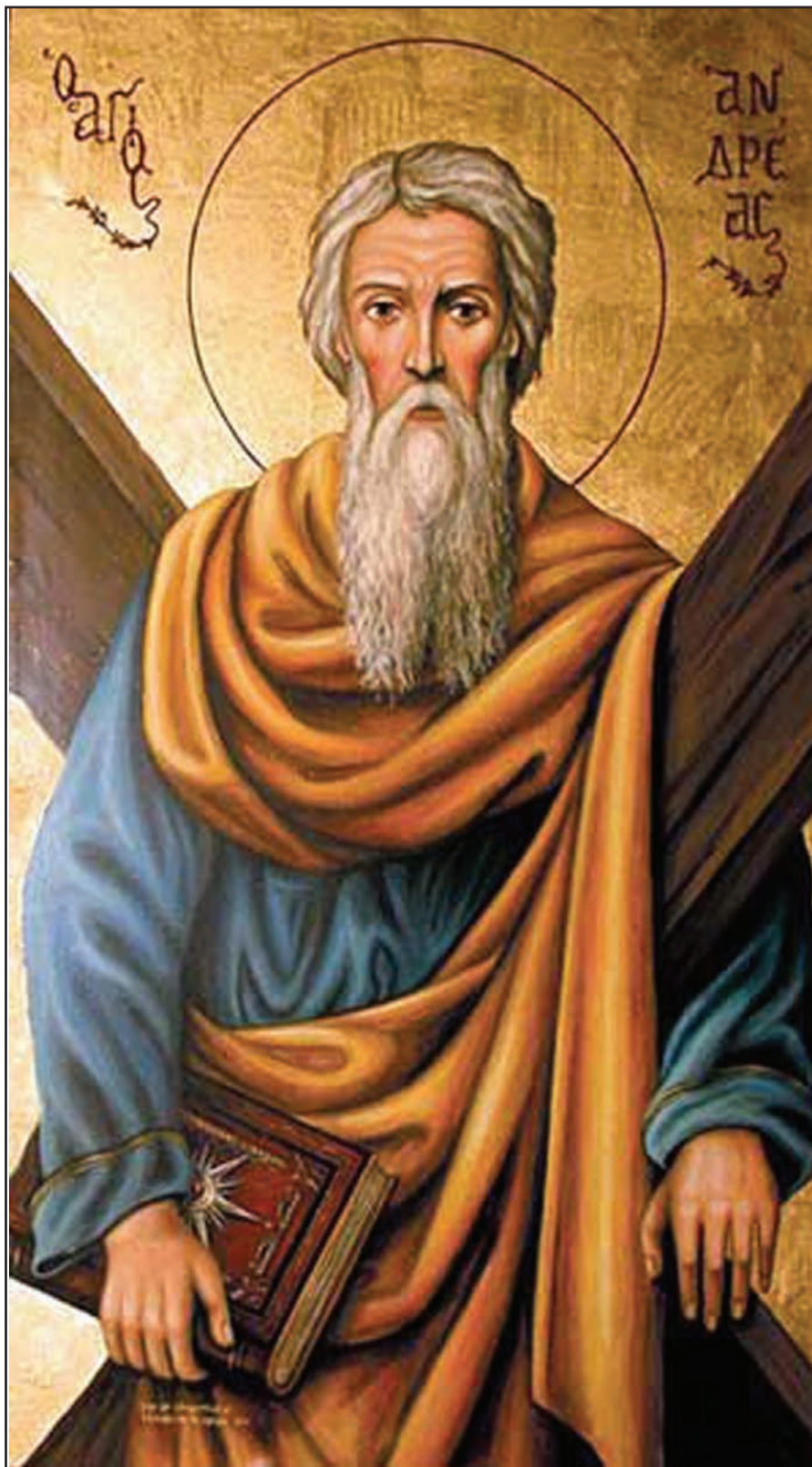
Збирання відомостей про місію апостола до Скіфії розпочалося багато століть тому. Святитель Климент Римський (I ст) та автор слов'янської писемності Кирило (Костянтин Філософ) вивчали відомості про перебування апостола в Криму. Монахи Єпіфаній та Іаків, маючи як початкові джерела твори Климента Римського, Євагрія Сицилійського та Єпіфанія Кіпрського, обійшли чорноморське узбережжя і зібрали перекази про проповіді Андрія. Михайл VII Дука писав великому князеві Всеволоду Ярославовичу про місію Святого Андрія:

Священні писання і оригінальні історичні книги переконують мене, що наші держави мають одне походження і спільні корені, що одне і те ж спасительське слово дійшло до нас обох і ті ж самі свідки і предтечі божественної тайни принесли нам обом слово Євангелія.

Дочка Всеволода Янка спеціально відвідала Константинополь, щоб зібрати відомості про проповіді апостола. Сучасні вчені дійшли висновку, що Святий Андрій мандрував Скіфією від 10 до 20 років.

Під назвою «Діяння Андрія» збереглися грецькою та латинською мовами апокрифічна історія апостолів, відома ще Євсевію. Автором історії був гностик Харін. Крім того, збереглися уривки грецькою мовою «Діяння Андрія і Матвія між людоджерами», «Діяння Петра і Андрія» і «Мартиролог» (лат. *Martyrium*). Всі вони надруковані Тішендорфом у «Acta apostolorum apocrypha» (1851), а також у додатку до «Apocalipses apocryphae» (1866). У латинській редакції «Virtutes Andreae», що розповідає про всі мандрівки апостола від Понта до Греції, а також «Passi Andreae», видані у Кельні 1531 року які увійшли також у збірку Абдівса.

Андрій ГРИЩЕНКО

не має підтвердження в інших історичних пам'ятках, тому деякі вчені схильні вважати її легендою. Але це не завадило вважати Андрія Первозваного основоположником Церкви Христової в Україні.

Київський собор 1621 року, у часи відродження Української Православної Церкви після Унії, ствердив апостоль-

«НОВОМУ ВІКУ»/«ВІЛЬНОМУ СЛОВУ» – 65!

Вмоєму босому дитинстві я мав нагоду читати «Новий вік» (нині – «Вільне слово») ще з перших класів. Знаходився «Новий вік» на продажі у магазині («Prăvălie sătească» Лесика (Олекси Бойчука). Цей магазин знаходився у хаті Лесика, і там, крім всіляких покупок, можна було придбати і «Новий вік», та й інші журнали: «Албіна», «Чінема», «Флакера», «Скинтея» та інші.

Читав я «Новий вік» під час ліцею в місті Сіреті. Ставши студентом, продовжував купувати «НВ» у кіосках міста Сучава.

Коли я був у війську у місті Бакеу, купував «НВ» і тут. Я мав навіть неприємності. Чому? Тому що я приносив «НВ» у військову частину, а комендант казав мені, що чужі журнали заборонено туди приносити!

Я йому сказав, що «НВ» не чужий журнал, а українською мовою – моєю материнською мовою.

З місяця жовтня 1965 р. я став робити абонемент на «НВ». І це я робив і після Грудневої Революції, на цей раз на «Вільне слово». Після того, коли «ВС» фінансово не витерпів, почав посылати журнали безплатно.

З ностальгією згадую ті часи, коли «НВ» публікував «Літературний додаток», якого я читав з дуже великим інтересом!

З часом почав виходити альманах «Обрії»...

В ті часи, коли редакція «Нового віку» знаходилася на Площі Скинтеї, я багато разів, з нагоди всіляких подорожей до Бухареста, загостював до редакції.

Там я балакав з нашими журналістами: Михайлом Михайлюком, Іваном Ковачем, Іриною Петрецькою-Ковач та іншими.

Нині, коли «Вільне слово» має 65 років, що я можу сказати? Бувший «НВ», нині «ВС», були і є для нас, українців Румунії, – те світло, яке не дало нам забути нашу материнську мову!

Бажаю редакції багато успіхів, багато здоров'я, щоб всі ми зустрілися, коли «Вільне слово» сповнить 100 років!

Шановний пане Іван Ковач, фотографія, яку я вам висилаю, появилася тому 45 років у «НВ», Н-р 425 – 16 листопада 1965 р.

На фотографії: учні VII-VIII кл. школи села Пергівці Сучавського повіту після збирання льону. Нині вони вже дорослі люди, одні з них висококваліфіковані: педкадри, інженери і т.д. Опублікуйте її ще раз. Гарно Вас прошу!

З повагою,
Микола КУРИЛЮК

ВЕЛЬМИШАНОВНИЙ ПАНЕ ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОРЕ ІВАНЕ КОВАЧУ, ШАНОВНА РЕДАКЦІЄ ЧАСОПИСУ «ВІЛЬНЕ СЛОВО»!

Звертається до Вас викладач української мови і колишній інспектор для української мови повіту Марамуреш від імені наших славних викладачів української мови (деякі з них вийшли на заслужену пенсію): Юлія Арделян (Грінь), Ледія Співалюк, Павло Романюк, Іляна Єріма, Іван Йойкалюк, Лівія Роман, Анна-Марія Штецька, Марта Гренюк, Анна Боцок-Малярчук, Адріан Чінар, Галя Миколайчук, Марія Доброцька – з нагоди відзначення ювілею від появи першої газети «Новий вік» на українській мові у Румунії та її нинішнього вірного і гідного продовжувача – часопису «Вільне слово».

Особисто, і від імені колективу викладачів української мови з Мараморощини, вітаємо Вас зі святом 65-річчя «Вільного слово», бажаємо Вам багато здоров'я, щастя та трудових успіхів!

Хочу зазначити, що я почав свої журналістичні спроби (як кореспондент газети «Новий вік»), ще будучи учнем Української середньої школи міста Сігета в період 1960-1966 рр.

Пам'ятаю, що в той період великий вклад у розвитку української мови на

території Румунії працівниками редакції «Нового віку» були пани Михайло Бодня, Іван Мойсюк, Іван Ковач, Ірина Петрецька-Ковач, Тереза Малярчук-Шендрю і головний редактор Іон Колесник. Думаю, що за їх вклад деяким із них ми повинні подякувати, і тих, кого немає серед нас, згадати добрим словом.

Ще раз хочу поздоровити Вас, працівників редакції «Вільне слово» з цим святом, і, маючи на увазі, що незабаром настає Новий 2015 рік, прошу надрукувати і такі рядки:

«Незабаром Новий Рік
Переступить Ваш поріг.
Та нехай він завітає
З тим, що серце забажає,
І принесе Вам багато
Радощів у Вашу хату.
І здоров'я цілий міх
Покладе на Ваш поріг.
Хай радість, добро поповнить
Ваш дім, вселиться
Щастя та спокій у нім».

З пошаною,
Проф. Іван ЛАЗАРЧУК

Василь БАРШАЙ

Многолітнє життя!

Наш дух український
Постав невмирущим,
Хоч нас відділяло
Течіння всіх рік, –
Марамориш,
Добруджа,
Банат, Буковина
Єднались серцями
У весь «Новий вік».

Бо там ми пізнали
Людей знаменитих,
Бо там ми гоїли
Всі болі свої,
Бо там ми знайшли
Ту улюблену ниву,
Щоби передати
Чуття свої всі.

Тепер «Вільне слово»
Кормить нашу душу,
Щоб дух український
Здобув майбуття,
А я, його син,
Від серця бажаю
Йому все добро –
«Многолітнє життя!»

Святкування 150-ої річниці з дня народження Михайла Михайловича Коцюбинського (1864-1913) у Клузь-Напоці

22 листопада у Клузьському Університеті імені Бабеша-Бойоя мало місце яскраве святкування 150-ти років з дня народження одного з найяскравіших і найсвоєрідніших постатей в українській та світовій літературі кінця XIX сторіччя – Михайла Коцюбинського. Захід був організований викладачами української мови та літератури Клузького факультету лектором доктором Іваном та Міхаелою Гербіль за підтримкою Клузької філії Союзу Українців Румунії.

Коцюбинський був і залишається одним з найоригінальніших українських прозаїків. Його твори сповнені найвищих гуманістичних ідеалів, його яскраві герої передають найтонші порухи людської душі, національного духу, що поривається до справедливості, краси і добра. Не буде перебільшенням стверджувати, що Михайло Коцюбинський належить до зірок першої величини в світовій літературі. Крайні новели ще за його життя перекладаються російською, польською, німецькою, італійською, іспанською, норвезькою, угорською мовами. Крім того, Коцюбинський протягом кількох років перебував на урядовій службі в Молдавії, що дало йому життєвий матеріал для його творів «Для загального добра», «Пекоптьор», «Відьма». Все це робить постать цього велетня прози цікавою та вартою уваги як українців, так і румунів.

Студент 3-ого курсу Джордже Лівіу Романюк зачитав доповідь на тему: «Взаємозв'язок між людиною та природою у творах М. Коцюбинського». Коцюбинський вражав своїх сучасників знанням природничих наук. Це допомагало йому глибше сприймати навколишній світ, збагнути, точніше і більш філософськи відтворити життя людей, що так сильно пов'язане з усім оточуючим. Природа і людина зливаються у нього в одне ціле, впливають одне на одного. Він казав: «Яка сила життя! Ми звикли... і не помічаємо перемоги живого над мертвим, дійового над інертним, і ми ніби не знаємо, що сонце творить квіти й плоди з мертвого каменю, не бачимо, як всюди торжествує живе, щоб бадьорити й радувати нас. Ми повинні усміхатися світові дружньо». І Коцюбинський так і робив - яких би тем він не торкався, якими б сумними не були долі чи думки його героїв, бо вони неодмінно набирали особливого, неповторного звучання та закінчувалися, наголошуючи на торжество життя, його природне відродження.

Максим Горький провів багато часу разом із Коцюбинським, став його близьким товаришем. Він підкреслював солідні знання з ботаніки Коцюбинського. Та розуміння природних процесів не змінило чутливого відношення прозаїка до всього живого, «нахил до всього гарного та любов і розуміння природи». Побачивши якось під стіною рибальського будиночка на Капрі «блідо рожеві мальви,— весь засвітився усмішкою і, скинувши капелюх, сказав до квітів: —

Здоровенькі були! Як живеться на чужині?». Не менш уважним і приємним був Михайло Михайлович і, в приватному житті. За словами Михайла Мочульського славетний письменник ніби й був створений для того, щоб його любили. У стосунках з людьми завжди був милим, привітним, делікатним. Напевно саме ці якості привели до його домівки квіт українського суспільства того часу. Щопонеділка вечорами в будинку Коцюбинських збиралися чернігівські інтелігенти - письменники, вчителі, лікарі та інші. Тут жваво обговорювалися пекучі громадські питання, аналізувалися твори, надіслані до запроєктованих альманахів, складалися програми літературно-музичних вечорів. Коцюбинський активно листується з

українськими письменниками і вченими... Ці та інші деталі з життя творця та тогочасного суспільства, про його творчість та її значення і вплив присутнім було нагадано у невеличкій документальній стрічці про Михайла Коцюбинського.

У перших оповіданнях Михайла Коцюбинського головними героями є діти. Про світло душі селянської дитини у творах М. Коцюбинського на заході розповіла пані Мотря Крамар. Вона звернула нашу увагу на те, що у таких оповіданнях як «Харитя», «Ялинка», «Маленький грішник» було підкреслено чистоту дитячих думок і прагнень, їхні непокалічені злобою душі. Тут автор тактично проникає і відкриває читачеві психіку дитини, її силу і її простоту.

Практично у всіх своїх творах Коцюбинський використовує внутрішній світ людей, описує їхні переживання і страждання не тільки для того, щоб передати нам їхній внутрішній світ, а й для того, щоб через них зобразити зовнішнє – події, місця, соціальне становище. Це було іноваторством у літературі того часу. Іншим прикладом оригінального підходу до розвитку літературної мови у Коцюбинського є використання загальнонародної розмови. При цьому митець не заперечував

ваги різних стилів української літературної мови, слів-новотворів, оригінальних виразів чи конструкцій.

Однією з найкращих та найвідоміших повістей Коцюбинського, безумовно, є «Тіні забутих предків». Це правдивий гімн красі життя та людським почуттям. Лектор доктор Міхаела Гербіль розповіла всім присутнім про гуцульський побут в цій повісті. Коцюбинський побував на Гуцульщині і назавжди захопився природою, звичаями та людьми цього чарівного і самобутнього куточку. Його повість перенасичена піснями, приказками та говірками Гуцульщини, їхніми звичаями та віруваннями. Відчути це нам допомогли фрагменти з повісті «Тіні забутих предків», виконані театральною групою молоді під керівництвом подружжя Гербіль.

(Продовження на 8 стор.)

Ольга СЕНИШИН

До святкового дня «Вільного слова»

Велмишановний пане головний редактор, Іван Ковач дорогі працівники журналу «Вільне слово»! Сердечно вітаю Вас із величним святом – 65-річчя існування журналу «Вільне слово»!

У цей святковий день зичу Вам міцного здоров'я, щастя, родинного добробуту, душевної рівноваги, задоволення за те, що Ваше «Слово» входить у домівку кожного українця.

Бажаю, щоб Ваша важлива і нелегка праця на благо наших земляків завжди була плідною та натхненною і дарувала Вам лише радість та задоволення.

«Вільне слово» є спадкоємцем і гідним продовжувачем газети «Новий вік» - часопис для української меншини Румунії, журнал, де я дебютував у вересні 1964 року із статтею «День лісорубів в Нісіпіті». Колись День лісорубів святкували 1 вересня, з нагоди якого профспілка організувала артистично-спортивний фестиваль, де популяризували передовиків соціалістичного змагання, нагороджували і вручали передовикам матеріальні винагородження.

Момент появи цієї статті в «Новому віку» мені принесла надзвичайне задоволення і радість, а до того я одержав від редакції ще 57 леїв – сума досить важлива, маючи на увазі, що транспорт поїздом із Нісіпіту до Сігету коштував 64 леї.

Під час літніх канікул завжди я працював на Лісопильні в Нісіпіті як приймальник дерева лісорубів, допомагав лісничному майстрові у адміністративно-фінансових справах, робив наявний запис дерева по різних складах і т.д.

Як житель гірського краю, вихований в сім'ї лісоруба, дізнався досить добре про нелегке життя лісорубів, і про це написав один чотиристорінковий нарис із життя і праці лісорубів. Для цього прочитав десятки статей і дізнався про тодішні вимоги редакції щодо складання статей, де обов'язково було згадати про матеріальні і соціальні умови, створені робітникам для виконання планів. В цій стилі була написана і моя стаття, яку вислав до повітової газети "Zori Noi". За короткий час до мене прибув секретар партійної організації села, котрий мене повідомив, що редакція цієї газети інтересувалася про мене, мабуть, думали, що я лісоруб, а не учень педагогічної школи. Секретар партії мене повідомив, що стаття не буде публікована, бо не маю уповноваження, не є я добровільним кореспондентом цієї газети.

Це була моя перша невдача, а «Новий вік», центральна газе-

та, нині наше «Вільне слово» мені опублікувала статтю і публікує безперервно, без ніяких уповноважень і сьогодні.

Я мав честь зустрітись із головним редактором Колесником, котрий влітку 1965 року був направлений із центру тримати лісорубам конференцію про нову Конституцію, про зміну назви Румунської Народної Республіки в Румунську Соціалістичну Республіку та інші справи. У залі був і я, звідки дізнався, що Колесник був членом однієї із Підкомісій, котра установила новий кордон між Румунією і Радянським Союзом. Присутні на конференції, зворушені, виславили перед Колесником кривду, що ця комісія діяла лише на інтерес Радянського Союзу, допустила москалям забрати нові ділянки і додати до тих забраних 1944 року. Колесник признав, що румунська комісія була формальною, не мала права на рішення. Знав стару варту редакторів: Михайла Бодню, Івана Мойсюка, пізніше - Михайла Михайлюка, котрий працює і сьогодні головним редактором «Українського вісника», а пізніше редакторів мого покоління: Івана Ковача, Юрія Лазарчука, до яких пізніше приєднались пані Тереза Шендрою та Ірина Петрецька.

Знаю труднощі, які переніс головний редактор Іван Ковач в продовженні роботи над цим журналом. Ми, співпрацівники «Нового віку» – «Вільного слова», все це переживали і, дав Бог Святий, що все увійшло в нормальність.

Я співпрацюю із журналами «Карпати» - м.Путила, «Верховинські вісті» із Верховини, із журналами «Гуцульщина» та «Гуцульським календарем», їм вручаю газети, видані СУР, і завжди чую позитивні оцінення щодо тематики і загального виду.

Я старший від «Вільного слова» на три роки. Знаю, що, взагалі, в пресі СУР працюють люди вже старшого віку, і тому думаю, що треба підготувати зміну, а це можна здійснити із ряду кореспондентів, а може, і студентів, добре підготовлених і з нахилом працювати в редакціях.

Напередодні Різдвяних свят і Нового року є гарний народний звичай побажати всім здоров'я і успішних гараздів всім нашим українцям.

З Різдвом Христовим!
З Новим Роком!

Юрій ЧИГА

Святкування 150-ої річниці...

(Закінчення. Поч. на 7 стор.)

Група молодих талановитих хлопців та дівчат надзвичайно професійно виконали декілька типових гуцульських пісенок та танців, вдало передали настрої, душевний стан селян та атмосферу, зображену у повісті.

Наприкінці заходу я поцікавилася у членів театрального гуртку, як і чому вони потрапили до нього. Виявляється, більшість з його учасників походять з Марморщини. Навчаються вони у різних навчальних закладах. Дехто по спеціальностях, що не мають ніякогінського відношення до української літератури, дехто вже закінчив навчання. Та всіх їх об'єднує любов до мистецтва, до театру, до співу і танцю, і, звичайно ж, до рідної мови і літератури. Тому вони репетують у вільний від навчання чи роботи час для того, щоб потішити нас своїм майстерним виконанням, що лишній раз підкреслює красу і неповторність української культури. Більшість з них приймають участь у такого роду дійствах ще з дитинства. Але головним

складником їхнього успіху і росту, на мою думку, є та особлива згода, єдність і любов, яку легко помітити між членами цього гурту. Це ті почуття, які об'єднують людей не тільки близьких фізично, але і духовно. Це те, що допомагає долати всі перепони і добиватися помітних успіхів. Це те, що допомагає нам всім жити і тишитися життям, не дивлячись, на ніщо. Це те, чого нас вчив М. Коцюбинський.

Живучи у тяжкі, жорстокі часи, Михайло Коцюбинський був змушений творити літопис всенародного горя, поневірянь, випробувань. Та надія не покидала письменника. Світле і тверде переконання у немінучий прихід кращої долі пронизує кожне слово митця, кожен його твір. Його творчість непомітно, але немінуче допомагала людині ставати людиною. За це його високо цінили ще сучасники. А нам було б корисно у ці повні напруги часи частіше собі нагадувати його переконання і не піддаватися негативізму. Бо життя і краса перемагають не тільки у творах цього генія прози, але й у реальному житті. Треба, в першу чергу, у це вірити!

«ВІЛЬНЕ СЛОВО» Є І БУДЕ ДАЛІ НАШОЮ ВЕЛИКОЮ УКРАЇНСЬКОЮ ТРАДИЦІЄЮ!

Часопис «Вільне слово» – повноправна і повністю ретельна, гідна наслідниця в Румунії колишньої безупинного існування газети «Новий вік», заснованої 1949-ого року. Це була, власне, перша й єдина, як на той час, газета для українського населення в Румунії, і нею вона буде далі на довгий час! Ця газета відповідала вимогам письменників, учителів та учнів, які навчалися українською мовою у тодішніх п'ятьох теоретично-педагогічних ліцеях у Сігеті (2), в Сучаві і Сереті – по одному і в Тульчі – один. Такою вона є і бажає бути і на сьогодні. Далі і далі!

Згодом ці ліцеї для чисельного українського населення з політичних (ще не цілком відомих і зрозумілих) причин були розсновані. (Починаючи з 1960-ого року).

Відтоді українські діти в Румунії стали навчатися предметів на українській мові лиш де-не-де, в секціях, а найбільше там, де, власне, вимагалось продовження україномовного навчання, як, наприклад, у колишніх Сігетських українських педагогічній школі та ліцеї, лише до певного часу. Учителі, професори викладали безплатно і тут, і там.

З 1997-ого року Сігетський ліцей був відновлений на основі добросусідніх відносин Румунії та України і не без підтримки «Вільного слова»!

Україномовна школа була основою існування газети «Новий вік», нині «Вільного слова». А це тому, що в Мараморощині, Сучавщині, Ботошанщині, в Карашсеверінському, Тіміському і Тульчанському повітах питання навчання на українській мові, як на той час, було не лише дуже важливим, а водночас обов'язковим і дуже відповідальним.

Бракували учителі. Ліцеї могли бути тими інституціями, які могли забезпечити необхідність учителів-професіоналів.

Газета «Новий вік», а потім «Вільне слово», була тим посібником, який визволяв і визволяє далі українців в Румунії зі своєї «асиміляції», хай і лише природної. Вона зробила так, щоб українці були тут собою, були українцями і не забували про це. Вона ж, ця газета, яка 2014-ого року сповнила 65 років свого існування, була, є і буде культурологічною та просвітницькою, освітянською газетою української національної меншини в Румунії протягом всіх наступних років.

Як зробити, щоб вона тривала-існувала і була далі джерелом національного збереження і відродження тих українців, які цього бажають за новими дозвільними румунськими законами?! Більше того, як зробити, щоб батьки українських дітей дозволяли їм навчатися також і рідної української мови? Адже без організованих рамок зробити це не можна. Силоміць робити цього не можна, існує ж закон, на основі якого вимагається письмове бажання з боку батьків з тим, щоб їх діти навчалися рідної мови.

На сьогодні питання існування як такої української меншини в Румунії, вимоги якої виконує серед українського населення і «Вільне слово», має свої точні координати. Вони стосуються єдиного – збереження національної ідентичності української меншини в Румунії, проблем, з якими це пов'язано, і тих окремих проблем, які пов'язані з піднесенням особистостей і тих звичайних, простих людей, які, однак, перебувають у периметрі особливо відповідальним – учетильсько-інтелектуальним.

Як це зробити? Без колишніх співробітників, чимало з них відомих вам, таке досягнення буде трудуватим. А як це могла б зробити газета «Вільне слово» сьогодні? Хіба спонукаючи далі до об'єднання всіх румунських українців до злагоди, хіба лише визнанням такої можливості на всі часи!

Газета «Вільне слово» оцінює, що лише таким чином, всупереч всім непорозумінням та іноді антагоністичним позиціям серед нас, нарешті, і природним, українці в Румунії зможуть стати на шлях

добропутья, ступити на ту дорогу, яка забезпечила б їм взаємну щирість, добробут і гарну людську гідність!

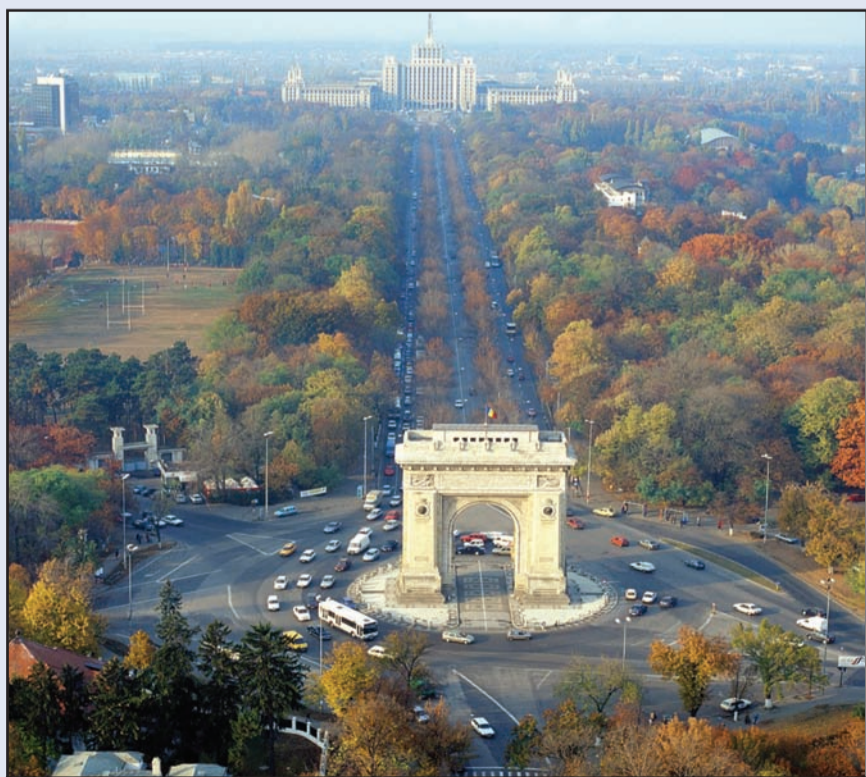
На 65-річчя «Вільного слова», з підтримкою СУР, не без неї, таке наше бажання хай стане також і дійсністю-реальністю!

Дякуємо СУР та всім урядовим чинникам за підтримку існування «ВС».

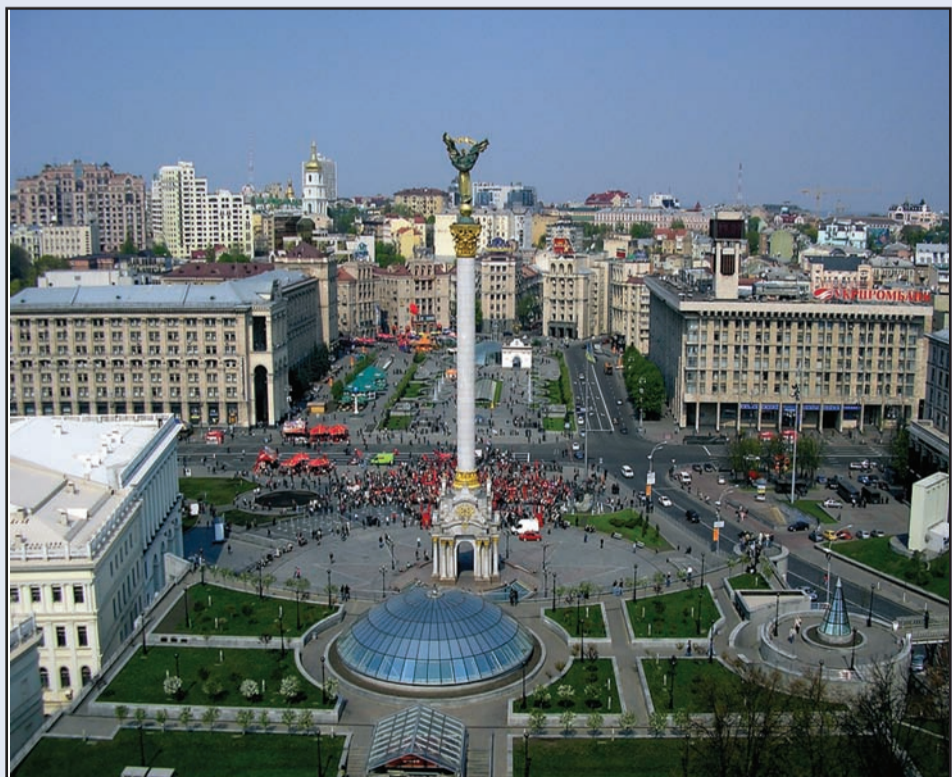
Іван КОВАЧ,
головний редактор
часопису «Вільне слово»

2007 р: Зустріч у м. Сігеті Президента України Віктора Ющенка з представниками української громади Мараморощини. Зліва – направо: Посол України в Румунії Ю. Малько, президент В. Ющенко та виконавчий голова СУР І. Ковач

Тріумфальна арка в Бухаресті

Євромайдан у Києві

Вітаю «Вільне слово», як «дорогий діамант», з його 65-річчям!

ПІД СИНІМ НЕБОМ ХАЙ ЗАВЖДИ ПРОЦВІТАЄ НАША РІДНА УКРАЇНСЬКА МОВА!

У травні 1949 р. вийшла з друку українська газета «Новий вік».- «Вільне слово» В той період вона була для великого числа українців «дорогим діамантом», тому що дала можливість прочитати на рідній мові різні новини, а молодим письменникам – нагоду бути знаними.

«Новий вік» – сьогодні культурно-просвітницький часопис «Вільне слово» – продовжує гуртувати навколо себе велике число тих українців, які невпинно працюють для збереження і розквіту нашої рідної української мови, наших традицій та духовного надбання.

На сторінках цієї газети дебютували прозаїки, поети, в той час початківці, як: головний редактор часопису п. І. Ковач, М. Корсюк, М. Михайлюк, Ю. Павліш і багато-багато інших.

Між тими «іншими» числюся і я як дописувач до цієї газети. В ній були опубліковані мої перші статті, перші віршики для дітей та оповідання. Я продовжую свою співпрацю із колективом добрих редакторів «Вільного слова».

За всю багаторічну працю (нелегку працю) – хвала і шана та мої щирі побажання головному редактору – п. Івану Ковачу, п. Ірині Петрецькій-Ковач – редактору та п. Роману Петрашуку – редактору.

Міцного їм здоров'я, сімейного тепла, людського щастя, злагоди та творчих успіхів!

Хай ще довгі-довгі роки працюють вони на благо наших українців!

З повагою,
Марія ЧУБІКА

НА МНОГАЯ ЛІТ «ВІЛЬНОМУ СЛОВУ»!

Цього року «Вільне слово» («Новий вік») виповнило аж 65 років! Це культурно-просвітницький часопис Союзу українців Румунії. Коли він заснувався, я мала п'ять років. А читати його почала тільки після десяти років, коли вже була ученицею Українського педагогічного ліцею в Сігеті. Бібліотека ліцею була переповнена книжками на румунській мові, на російській мові, та більшістю на українській мові. Я читала з насолодою вірші, повісті, романи на всіх трьох мовах, а головню на українській мові. Але про життя українців Румунії я могла довідатися тільки із газети «Новий вік». Тут почали друкувати свої твори молоді автори, а тепер уже визнані українські поети, прозаїки, публіцисти. Тільки із Верхньої Рівни можна згадати Івана Федька, Михайла Небиляка, Марту Боту, Павла Романюка, а пізніше – Михайла Трайсту, Анну Трайсту-Рушть, Марію Опрішан, а скільки ще із інших українських місцевостей! З-між них Михайло Небиляк – ровесник «Вільного слова». Був би жив, він мав виповнити теж 65 років. На жаль, його остання книжка осталась ненадрукованою. Із редакторів, які підписували статті «Нового віку» («Вільного слова») до Революції – це Іван Ковач, Михайло Михайлюк, Юлій Лазарчук, Юрій Чига і молодша Ірина Петрецька-Ковач.

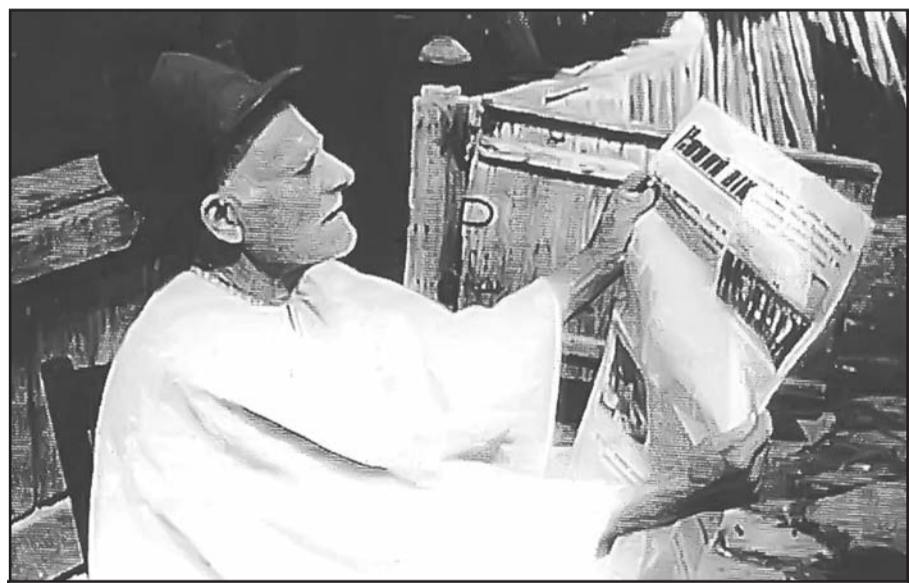
Перегортаючи газети, щоб знайшла потрібний матеріал до нової книжки, я винайшла першу свою статтю під назвою «Виховання дітей у дусі любові до краси», датованої у газеті «Новий вік» 16 березнем 1989 р. (Вона буде надрукована в наступному числі «ВС»(-н. р.). А потім я писала іноді часто, іноді рідше. В останні роки я писала статті про діяльність хору «Ронянські голоси», який цього року виповнює теж 65 років свого існування і в якому я співаю вже 50 років. Багато з сьогоднішніх хористів, між якими і Ірина Петрецька-Ковач, брали участь у відзначенні 25 років газети «Новий вік» у місті Вішеу де Сус, Мараморощина. Серед них були редактори М. Михайлюк, Іван Ковач, а також Юрій Павліш та багато інших співробітників газети «Н. В.». Це доказ шани і поваги до нашої газети «Новий вік» («Вільне слово»). Вкінці місяця ми були запрошені на 50-річчя хору «Барвінок» із Корнуцела Карашсеверінського повіту.

І як про це не написати? Підсумувавши, я вже 25-ий рік як пишу до «Вільного слова».

Можливо, не всі читачі знають, що після Революції був період, (Немалий! Десять добрих років!), коли редактори (2), які ще залишились у газеті «ВС», були неоплачувані. Їм треба було

боротися за існування цієї газети, щоб довести її до нинішнього дня і щоб ми всі сьогодні мали нагоду бути разом на її 65-річчю! Велика честь і слава редакторам, які змогли зберегти «Вільне слово». Це сім'я Ковач. Хочемо це сказати, чи ні, бо це наша велика традиція!

Після Революції часопис перейменовано на «Вільне слово», головним редактором якого став письменник Іван Ковач, редакторами Ірина Петрецька-Ковач, пізніше прийшли до редакції молоді редактори – Марія Думнич-Штефан та Роман Петрашук.

Один із старійшин читачів «Нового віку»

Появився згодом «Наш голос», «Український вісник», «Curierul ucrainean» та «Дзвоник».

З часописом «Вільне слово» мене пов'язує і те, що тут працює редактор Ірина Петрецька-Ковач (Іка), яка була ученицею першого мого класу у моїм учительстві, і цього року її клас мав зустріч після 44 років від закінчення восьмирічки, про яку я написала. Від жіночої організації вона отримала «Похвальну грамоту» за її діяльність.

А щодо виповнення 65 років існування часопису «Вільне слово», бажаю, щоб він ще багато, багато років зберігав і розповсюджував українську культуру і літературу, українську діяльність, а її редакторам багато, багато здоров'я, сили праці і успіхів!

Текст і фото
уч. Іляни ДАН (РАГОВАН)

Михайло ВОЛОЩУК

«Вчепилась мене римлянка, як муха за стелю...»

Скажи, Гульку

– Скажи, Гульку кучерявий,
Як сусідці Емі
Сподобалось тобі дуже,
Те, що бачив в Римі?

– Скажу тобі, що не дуже,
Бо біля готелю
Вчепилась мене римлянка,
Як муха за стелю.

«Мама мія», як вчепилась,
Як душі рогатий,
Думала, що я є в Римі
Значний і багатий...

Обняла так агресивно,
Як купував сало,
Що аж мені коло дверей
Дихати не дало.

Ще й узялась цілувати,
Тиснуть мою жменю,
А ліву ручку, біленьку,
Всунула в кишеню.

А в кишені вітер віяв,
Порожня стреміла,
Не знайшла в ній гарна фея
Того, що хотіла...

З злості мене обскувала,
Як бабуся клоччя,
Й плюнула на тротуарі
Саме мені в очі.

Як тепер я б міг сказати
Сусідочці Емі,
Що сподобалося мені
Те, що бачив в Римі?..

Куди, діду?

– Куди, діду, ви ідете
Такої години?
Ніч уже, а тут ще й громи
Гудуть щохвилини...

– Та іду, любий Васильку,
Цими берегами,
Напрявець, попід тополі,
До твоєї мами.

– До мами? А з вами, хто йде?
Смерть стара, чупрата?
Мама моя мене має,
Має й мого тата.

– Дякую тобі, Васильку,
Хоч вістка погана,
А я забув, через старість,
Що мати віддана...

Вночі в ліжку

– Піднімися, чоловіче,
Лиши на мить спати.
Чую, що хтось ходить подом,
Чи позаду хати.

– А яка це вже година?
Подивись, Тетяно,
Може, п'ята, чи вже шоста,
Чи, може вже рано?

– Друга вже, і мені страшно
Вийти самій з хати,
Вставай і ходи зі мною,
Щоб його піймати...

– Кажеш, жінко, що вже друга?
Тоді в цю годину

Знаю, що твій батько краде
З поду солонину...

П'яний

П'яний йшов Андрій з корчмини,
Як з бою когорта,
І зустрів він коло Дуся,
Рогатого чорта.

Запитався чорт хвостатий
П'яного Андрія:
«Ти б хотів піти зі мною,
Де живе Вдокія?».

Піду, сказав Андрій п'яний, –
І пішли в долину,
Саме в той момент Вдокія
Спала під калину.

П'яний сів коло Вдокії,
Поскоботав клуби,
Потім щипнув ї легенько
Й поцілував губи.

Чоловік Вдокії вздрів це,
І узяв булаву,
І вибив його так дуже:
«Схожий на ту гаву...».

Жінка, вздрівши, не пізнала
Андрія в кімнаті,
Й крикнула: мене не треба,
Бачить чорта в хаті.

Андрій вийшов з дому свого,
Як іголка з нитки, –
Не сподівався, щоб чорт зробив
З нього такі збитки...

Лист до редакції

Вельмишановний

Пане Редактор Іван Ковач,

Всі читачі «Вільного Слова» дякують вам,
і я дякую, за те, що надрукували мої гумори-
стичні вірші.

Вони так ждали їх...

Один із читачів сказав мені тоді, коли я
приніс українські газети: «Тепер, коли надво-
рі зима і не маю такої головної роботи, так
хочеться прочитати, попри інші статті, щось
смішного і веселого, а потім вповідати і сусі-
дам, щоб посміялись і вони.

Я ще раз вам дякую, і мої читачі також вам
дякують, що перед Різдом Христовим мають
нагоду прочитати і чогось веселого...

Бажаю вам щастя, радості, хай різні турбо-
ти вас обминають, хай Господь вас благосло-
вить міцним, міцним здоров'ям!

Щасливих вам свят – з Різдом
Христовим!

З пошаною,
Михайло ВОЛОЩУК

«ГЕТЬМАН УКРАЇНИ ПИЛИП ОРЛИК: МОЛДОВСЬКІ ТА РУМУНСЬКІ ШЛЯХИ»

(Продовження з 21-22 числа 2014 р.)

II. Трагічний шлях еміграції генерального писаря, разом з козацьким військом, до міста Бендери влітку 1709 року

Слід зазначити, що Бендери як місце можливого політичного притулку постали у планах І. Мазепи та П. Орлика одразу після Полтави. Але до того, як дістатися туди у супроводі старшини та козаків і оселитися на околицях цього молдовського міста (Фото 4), було ще далеко і, як виявилось, зовсім непросто. Так, наприкінці червня 1709 року ініціатива спільного невідкладного пересування до турецького кордону, тобто у південно-західному напрямі, належала І. Мазепі, який став переконувати Карла XII у тому, що це єдиний правильний шлях одразу після усвідомлення масштабності катастрофи, неоправданості ситуації, яка виникла, та, особливо, вкрай небезпечних наслідків подальшого перебування у майже повністю контрольованому царем регіоні України. Як результат – українсько-шведські війська відступають униз по р. Ворскла, до Переволочи по коридору (що є дуже важливим моментом з точки зору прояву багато разів перевіреною історією та життям справжньої козацької солідарності), який тримали під своїм контролем запорожці, не без втрат живої сили, амуніції та майна переправляються через Дніпро, диким полем простують до Очакова, а далі – прямують до м. Бендери, розміщеного за Дністром, у межах Османської імперії, що означало фактичну безпеку для української політичної та військової еміграції.

Насамперед, слід підкреслити, що і І. Мазепа, і П. Орлик ще з часів навчання у Києво-Могилянській академії чимало дізналися про могутню на той час Бендерську фортецю та про місто з такою назвою у нижній частині Дністра, по сусідстві з Україною, тим більше, що пізніше, протягом 1656–1659 років, в Європі І. Мазепа, зокрема, досконало опанував артилерійську справу як спосіб відвоювання фортечних укріплень. Ставши гетьманом Лівобережної України, І. Мазепа декілька разів – у 1692 та 1693 роках разом з білоцерківським полковником С. Палієм – збирався захопити Бендерську фортецю, яка для тогочасної Османської імперії була важливим форпостом у підвасальній їй Молдові. Проте Бендери і його околиці, виникнення та історія яких пов'язується деякими істориками з іменем впливового князя Галицької Русі Данила, генуезькими торговцями та, зрозуміло, з Османською Портою, мала відіграти для І. Мазепи та П. Орлика доленосну роль: тут український гетьман провів останній період життя та знайшов свою трагічну кончину, генеральний писар був обраний врешті гетьманом України в еміграції.

Варто сказати, що І. Мазепа до останньої миті свого гетьманування через листування за допомогою П. Орлика тримав у полі зору події, які відбувалися у Бендерах, так само, як і у всьому сусідньому з Україною регіоні, що допомагало йому бути у курсі поточних політичних та військових подій. Так, із набуттям Бендерами на початку XVIII-го століття статусу резиденції турецького сераскира [губернатора. – Т. Р.], після її перенесення з м. Бабадаг [місто на території добруджської частини нинішньої Румунії. – Т. Р.], місто перетворилося на центр політичного, дипломатичного, військового та торговельно-економічного життя, стаючи головним вартовим осередком на неспокійному північному кордоні Османської імперії. Як справедливо зазначає у своєму дослідженні історії Бендер Г. Аствацатуров, «досвідчений сераскир Юсуф-паша, прибувши до своєї нової резиденції у Бендерах, розпочав не лише перебудову фортеці, але й відновив попередні дипломатичні контакти, а також став шукати нових. Слабкість центральної султанської влади примушувала зацікавлених політиків з різних країн звертатися безпосередньо до могутніх турецьких намісників. Особливу активність виявляли польські та шведські дипломати, зацікавлені у загостренні російсько-турецьких відносин. Восени 1707 року розпочалося жваве турецько-шведське дипломатичне листування. На початку травня 1708 року ставленник Карла XII польський король С. Лещинський посилав у Бендери до Юсуф-паші коронного кухмістера Станіслава Тарло, від якого присутній у Бендерах посланець І. Мазепи «довідався докладно, що прихильник Станіслава Лещинського пан Тарло домагався через сераскира у Бендерах, щоб Порта дала для допомоги хоч трохи орди». «Поруч із шведами та поляками, – наводить важливу для нас інформацію Г. Аствацатуров, – своїх гінців став направляти і український гетьман І. С. Мазепа», що свідчить, з одного боку, про суттєву незалежність його зовнішньої політики від Москви, а з іншого – про безмежне бажання добитися самостійності України. «Обережний козацький ватажок, – продовжує автор дослідження про Бендерську фортецю, – діяв точніше, і тривалий час помічникам Петра I залишалася незрозумілою місія у Бендерах довіреної особи Мазепи, грека Згури, надісланого до сераскира-паші Силістрійського [до 1700 року Бендери підпорядкувалися Силістрійському (нинішня Болгарія) сераскиру. – Т. Р.] з компліментами та взаємним подарунком і зі

словесними виправданнями за завдані кривди [попередніх походів. – Т. Р.] Білгородській орді». Про це, безперечно, знав і генеральний писар П. Орлик.

Проте М. Костомаров уточнює, що Згура став провокувати І. Мазепу, закликаючи до відкритої зради царю та переходу на бік Польщі. У зв'язку з цим видатний український історик наступним чином описав цю делікатну ситуацію, про яку досвідченому гетьманові було заздалегідь відомо: «Пан Тарло писав червня 9-го [1708 року – Т. Р.] лист до гетьмана, яким намовляв його пристати до шведського короля та Станіслава Лещинського та іменем обох королів запевняв, що військо запорозьке й увесь український народ залишиться при всіх своїх давніх правах і вольностях із наданням нових, аби тільки гетьман, визволившись з-під влади тирана, повернувся до свого споконвічного державця і загальної матери – Речі Посполитої». Попри те, що І. Мазепа потай давно виношував такі плани, знаючи про подвійну та провокаційну роль Тарло, він відправив цей лист до російського канцлера «Головкіна і питав, як йому поступити. Цар звелів гетьманові, щоб відповів Тарлову як йому завгодно», тим самим, очевидно, ще раз перевіряючи відданість І. Мазепи інтересам Москви або і надалі йому довіряючи. За таких обставин український гетьман вкотре вчинив мудро. «Тоді Мазепа, – продовжує М. Костомаров, – відповідав Тарлову 23 липня [1708 року. – Т. Р.], що годі його, гетьмана, відвернути від вірності своєму цареві та й до того ж і український народ ніколи не погодиться об'єднатися з поляками, зазнавши від них силу лиха», тим самим приховуючи справжні плани щодо майбутнього військово-політичного союзу із Швецією та Польщею.

Цікавим уявляється і те, що одразу після свого сміливого воєнно-політичного рішення у жовтні 1708 року І. Мазепа відрядив до Юсуф-паші у Бендерах свого посиленого з розлогим, на восьми сторінках листом, якого під диктовку написав П. Орлик, та в якому детально пояснював причини свого переходу на бік шведського короля.

Фото 4. Тимчасовий табір Карла XII та І. Мазепи на лівому березі Дністра, напроти Бендер, у липні 1709 року. За Г. Аствацатуровим.

Таким чином, турецька сторона в цілому і намісник Стамбула у Бендерах, зокрема, добре знали про події, пов'язані з історичним вибором І. Мазепи у 1708 році, більш того, уважно стежили за діями українського гетьмана протягом першої половини 1709 року, і тому його звернення до турецьких властей після доленосної Полтавської битви дати згоду на поселення разом з Карлом XII у Бендерах не було несподіванкою ані для Османської імперії, ані для Бендерського сераскира, ані для тогочасного господаря Молдови Міхая Раковіце.

Безперечно, на користь обрання І. Мазепою саме Бендер як місця свого майбутнього перебування спрацювало декілька чинників, а саме: з одного боку, прямувати на Крим, як один з варіантів, уявлялося небезпечним через власну участь всього десяти років тому у походах проти кримських татар, разом з Петром I, чого бусурмани могли б не пробачити; з іншого – гетьман, як зазначалося вище, підтримував до недавнього часу за допомогою П. Орлика як з бендерським сераскиром Юсуф-пашею, так і з молдовським господарем Міхаєм Раковіце активні політичні та дипломатичні відносини, він реально володів ситуацією і у Бендерах, і в околицях ще з часів попередніх походів на південь разом із С. Палієм.

Важливим чинником виявилось те, що у своєму війську І. Мазепа мав чимало вихідців з Молдови, що в тій критичній ситуації набувало практичного значення. Ці представники могли б надавати гетьману конкретну допомогу у розміщенні козацького війська на території сусідньої православної Молдови, що пізніше і стало реальністю.

Теофіл РЕНДЮК,
доктор історичних
наук (Україна)

ТІЛЬКИ В ЛЮБОВІ ЖИВЕ ЛЮДИНА ТА ЇЇ РІДНЕ СЛОВО!

(До 65-річчя «Вільного слова»)

Біблійну правду, що без любові немає нічого на землі, ми всі знаємо. Тільки не завжди задумуються люди над особливою цінністю почуття любові, яким виражається все на землі. Здається, немає людини, яка б не раділа, коли її хтось любить, приголубить, поважає, тому що майже кожен із нас відчував ще з дитинства материнську любов і повагу, якими приголублює мати дитину, говорить їй теплим материнським словом, присвячує їй рідною мовою колискову, чи будь-яку іншу пісеньку, з якими ми росли разом з рідним українським словом. Тому мова, якою мама навчає й плекає нас змалку, називається материнською. А вона солодка й ласкава! Нею нам відкривається не лише сімейний світ рідної хати, але й позавіконний світ дитячих ігор із сусідніми дітьми, з друзями, ледь пізніше з колегами дитячого садку та школи. Паралельно з об'єктивною дійсністю, яку щоденно пізнаємо кругом нас з дитячого садку та школи, будемо кожний у собі новий, уявний світ – духовний, що починає від домашніх материнських Отченашів, від колискових пісенок, від перших вивчених і виведених нашою рукою букв та слів: мама, тато, брат, сестра, дідусь, бабуся, хліб, вода, молоко, котик, собачка, зайчик, півник, персонажів незабутніх наших казок, з допомогою яких ми вступили у духовний світ, той, що зігриває наші душі у нашій сім'ї, в школі та в церкві, в світі, що відкриває нам і нововивчений альфавіт, книжки, дитячі журнали й газети.

Любий читачу рідного українського «Вільного слова», коли я був малим, не було таких гарних кольорових журналів та газет, як тепер: «Наш голос» – журнал українських письменників Румунії, «Вільне слово» – часопис, що продовжує життя єдиного мого дитинства «Новий вік» (із 1949 р.) – і культурно-просвітницький часопис, його нова серія, та, що його чесно продовжує, відкриває йому нові обрії, «Вільне слово», «Український вісник» – теж часопис, та його рідний брат румунською мовою «Sugierul ucraïnean», що обдаровують нас прекрасною літературою Румунії та України, нашою рідною мовою, обдаровують нас інформаціями про школу та наших учнів, про наших батьків та сестер, про наші культурні події, наші улюблені пісні й танці, про нашу Батьківщину, державу Румунію, про нашу прабатьківщину – неньку Україну, про наш український рід та рідну українську мову, які нам Сам Господь-Бог подарував, щоб ми любили й кохали їх, плекали у нашій душі з дитинства до кінця життя.

Чи знаєш ти, любий читачу рідного українського слова, що я народився в українському селі, в Негостині, на Буковині, навчався, як і ти, рідної української мови та румунської державної мови, як і ти сьогодні, від мами і батька та в школі, тільки не мав перед собою стільки українських газет і журналів, щоб напувати свою душу чистим українським словом, не мав дитячого журналу, гарного, як писанка, «Дзвоника», що всміхається до вас з дитячими віршами, казками, загадками, прислів'ями, малюнками та іграми, а мав лише єдину чорнобілу газету «Новий вік», яку я любив, бо вона була

друкована моєю материнською мовою, українською, яку я любив, як матір свою, бо мову нашу рідну нам Господь подарував, щоб ми молилися нею до синіх небес, а з мольбою до Бога говорили, бо ж мова наших батьків і дідусів, прадідусів наших – це мова нашого роду, народу і нашого спасіння у Богу.

Сьогодні переглядаю і читаю з любов'ю 65-річну газету «Вільне слово», яка описує зараз справжній «Новий вік», наш електронної епохи різними мовами, писати й читати рідною українською мовою про Шевченка й Емінеску, наших геніїв, про Івана Ковача, Миколу Корсюка, Михайла Михайлюка й Михайла Трайсту (з Румунії), про Павла Тичину, Володимира Сосюру, Миколу Вороного, Василя Стуса, або Івана Драча (з України), про найбільших митців і творців мистецького слова, про нашу рідну і близьку до душі історію, Румунії чи України, про церкву та Бога, нашу християнську православну віру в Ісуса Христа та Матір Божу, про наших ближніх, дітей і людей, без яких ми не можемо жити, бо життя можливе тільки в любові до Бога та до нашого ближнього. А коли ти, дитино й людино, не знаєш любити, тоді і тебе ніхто не буде любити, бо в цьому й полягає суть любові. Господь-Бог залишив людину на світі вільною, подарував їй рідну мову, нам, українцям, українську мову, румунам – румунську мову, англійцям – англійську мову тощо, і ми їх вільно використовуємо, залежно від нашої совісті та інтересу, бо недаремно навчав нас батько Тарас Шевченко: «І чужому навчайтесь, й свого не цурайтесь!». Бо й чуже багато разів потрібне, але своє завжди найближче, найтепліше до душі, так що ніколи не соромтеся Божественного й материнського обдарування, яким закарбована навіки наша душа, наша ідентичність.

Отож, любий цінителю нашого часопису «Вільне слово», «красного і прекрасного» українського, зрілого і любого читай і навчайся, за порадою Шевченка: «І чужого», а й «свого», ти не покидай, бо гріх вчиниш! Слово – вільне, і ти, любий читачу, вільний, як людина й Божа істота вибрати те, що тобі найдорожче й найближче до душі: я певний, що мати та її материнська любов, її рідне материнське слово ростуть і дозрівають разом із тобою, живуть у тобі, у твоїм генетичнім коді – українським, і ти живеш та зростаєш духовно разом із рідним материнським словом, якого дарує тобі молитва твоя щоденна «Отче наш», і саме наша ювілейна газета «Вільне слово» вже багато десятиліть кожного місяця твого росту служить тобі «вільним українським словом».

НА МНОГАЯ ЛІТА ТОБИ,
МОЄ УКРАЇНСЬКЕ
«ВІЛЬНЕ СЛОВО»!

Проф. Іван КІДЕЩУК,
заступник голови
Сучавської філії СУР

Новини торговельно-економічного відділу

09 грудня 2014 р. у готелі "Merriott" м. Бухарест відбулася презентація української компанії "VIKOIL" у зв'язку з відкриттям її офіційного представництва в Румунії.

У заході, який організувався за сприяння Румунсько-Української двосторонньої торгової палати та Посольства України в Румунії, взяли участь представники офіційних та ділових кіл Румунії, зокрема, Міністерства економіки Румунії, Департаменту енергетики, компаній Rompetrol, Petrom, Romgaz, Transgaz та інших.

Під час заходу керівництвом "VIKOIL" були представлені можливості та технологічний потенціал компанії у сфері геологорозвідувальних робіт, який планується застосовувати при наданні послуг

місцевим та іноземним компаніям нафто- та газодобувної галузі на румунському ринку.

Під час виступів учасники заходу наголошували, що відкриття представництва української компанії є свідченням початку нового етапу двосторонніх економічних відносин, які останнім часом активно розвиваються та значну перспективу для поглиблення.

Посольство
України в Румунії

◆ С Т О Р І Н К А Д Л Я Д І Т Е Й ◆

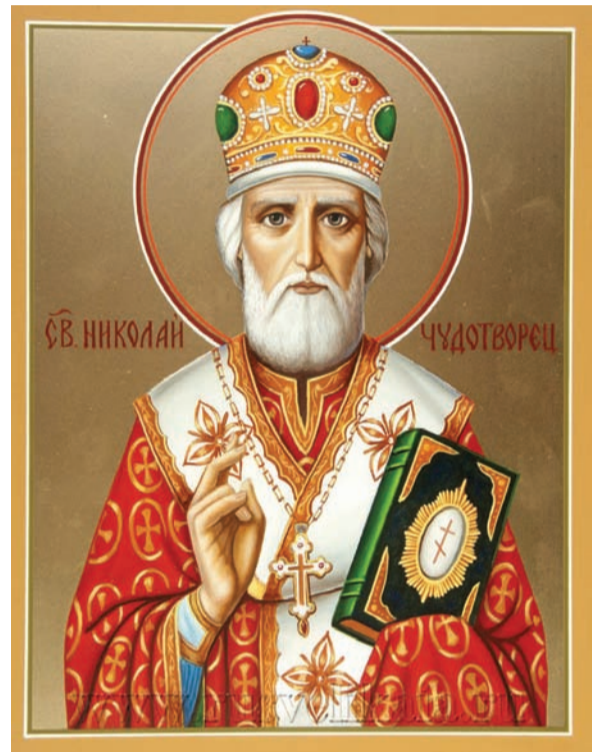
З 1-им ГРУДНЕМ – НАЦІОНАЛЬНИМ ДНЕМ РУМУНІІ!**З 8-им ГРУДНЕМ – ДНЕМ КОНСТИТУЦІЇ РУМУНІІ!****ХТО, ХТО, ХТО МИКОЛАЯ ЛЮБИТЬ...**

Сято Миколая - одне з найвеселіших і дуже очікуваних свят як для малюків, так і для дорослих. Адже всіма очікують подарунків! Всіма обдаровуємо одне одного в ім'я Святого Миколая! Вечором з 18 на 19 грудня за Старим стилем, а 6 грудня - за Новим стилем, всі чемні діти виставляють свої чобітки, щоб Святий Миколай не оминув часом і не забув поставити омріяного, бажаного побарунка! Бажаємо всім чемним дітям якнайбільше гостинців, адже лише чемним Святий Миколай приносить подарунки, а тим, які не слухали батьків, не вивчали уроки, тим Святий Миколай приносить «прутики»!

У нас, в Румунії, Миколи повинні відкупитися! Їх «зв'язують», а вони, щоб звільнитися, дають подарунок, а дорослих угощають!

Поздоровляємо всіх тих, хто зветься Миколаю, чи Ніколетою! Бажаємо їм щастя, радості, гарних гостинців! Та гарних зимових свят і канікул!

(І.П.-К.)

МАЛАНКУВАННЯ

Ой учора, позавчора
Наша Маланочка тай ходила,
Усі сніги тай збродила.
Наша Маланочка качурики пасла.
Заки вона тай їх напасла,
Заки вона напоїла,
Сім пар чобіт розкроїла.
Заки вона тай загонила,
Сім пар чобіт розтоптала.

Наша Маланочка в Ністрі була
Тай Ністрову воду пила,
На камені ноги мила,
Тонкий фартух намочила.
Повіяв вітер, як даптак
Вийшов фартух, як мак, мак.
Повіяв вітер, як золото,
Вийшов фартух, як болото.
Повіяв вітер, як болото,
Вийшов фартух, як золото.

Васильку, чінчику,
Посію ті у городчику,
Буду тебе шінувати,
Три рази на ден поливати,
Буду тебе примикати,
Косу-рису підтинати.
Васильку, чінчику,
Посіємо у кишеню,
Дай нам грошей повну жменю!

Подав Микола КУРИЛЮК,
Данила-Дарманешти – Сучава

**ЇДЕ СВЯТИЙ
МИКОЛАЙ**

Забілів снігами гай –
Їде святий Миколай!
Коло нього на крилятах –
Синьоокі янголята.

Хоч надворі зимний час,
Не забув Святий про нас,
В кожнім мешканні дитинці
Гарні він дає гостинці.

Хто, хто, хто Миколая любить,
Хто, хто, хто Миколаю служить?
Тому, Святий Миколай,
На всякий час помагай!
Помагай, помагай!

◆ С Т О Р І Н К А Д Л Я Д І Т Е Й ◆

ЗИМА! ЗИМА! ПРИЙШЛИ КАНІКУЛИ!

Дорогі учні, разом із зимовими канікулами приходять до нас і Зимові свята - Різдва ХРИСТОВОГО та НОВОГО РОКУ! Бажаємо Вам гарно відпочити, поколядувати!

За релігійними переказами, дві тисячі років тому в місті Віфлаємі Діва Марія народила нашого Спасителя Ісуса Христа, якого Бог обіцяв через Своїх пророків. Від то-

го часу Різдво стало одне з найголовніших і найвеселіших свят християнства. У цей час люди бажають одне одному щастя, миру та спокою.

На честь Різдва Христового усі православні церкви проводять Богослужіння.

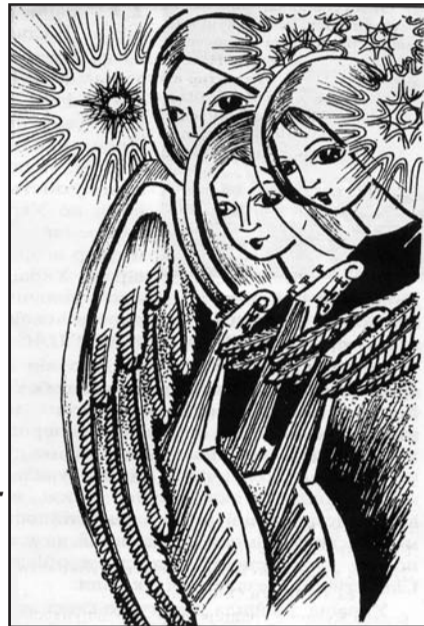
Діти ходять колядувати, сповіщають народження Ісуса Христа – Сина Божого.

У наших українців Мараморощини, Банату, також і в деяких з місцевостей Буковини й Добруджі, господині накривають столи з 12-ма пісними стравами.

У цей важкий для України час помолимося і попросимо Господа-Бога, щоб у цей Святий вечір гармати замовкли, щоб панував МИР і щоб всі могли радіти Святу Рождества Христового. Дітям, – щоб батьки повернулися до своїх сімей, сини – до своїх матерів здоровими, цілими!

Дай, Божечку, щоб ми всі християни відчувли Твою милість і щоб у всіх наших хатах запанував святковий, незабутній Святвечір, а діти щасливими ходили від хати до хати з своїми зрум'янілими від морозу личками щасливо нам поколядували! (І.П.-К.)

БОГ ПРЕДВІЧНИЙ НАРОДИВСЯ

Бог предвічний народився,
Прийшов днесь із небес,
Щоб спасти люд свій весь,
Й утішився.

В Віфлеємі народився
Месія Христос наш,
І Пан наш для всіх нас
Нам народився!

Слава Богу! – заспіваймо,
Честь Сину Божому
І Пану нашому –
Поклін віддаймо!

Церемонія нагородження переможця етапу Кубка світу зі спортивної гімнастики українця Олега Верняєва! Браво, чемпіоне!

– Віддай мого братика! Чуєш, віддай!!!

УСМІШКИ

– Мій син просить руки вашої доньки.
- А що, у вашого сина немає руки?
- Є, навіть дві, але вони вже втомилися...

– Фіма, ти знаєш, я намагаюся менше говорити по руски...
- Що таке, ти боїшся, що тебе поб'ють українці?
- Ні, я боюся, що мене прийдуть рятувати росіяни!

ВІТАЄМО З ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ, ДОРОГІ ЮВІЛЯРИ!

1. Ліліяну ЦІМБОТУ (3 грудня 1967 р.) – добру українку з Банатського краю, яка вже роками служить українській справі як технічний секретар при Тіміській філії СУР. Успіхів!

2. Василя БАРИШАЯ (9 грудня 1943 р.) – уродженця Банатського Копашиля, випускника Української Сігетської педагогічної школи, яка дала не одного і не двох видатних особистостей українській громаді Румунії, випускника Бухарестської Консерваторії ім. Чіпріана Порумбеску, колишнього першого радника від української менишини в Міністерстві культури і культів Румунії після Революції 1989 р. та директора Констанцького мистецького коледжу, поета, автора збірок поезій «Поезії» та «Стоголоса луна», композитора. Тепер В. Баршай – на заслуженій пенсії, дописує до часопису «ВС».

3. Терезу ШЕНДРОЮ (12 грудня 1956 р.) – марамороську українку із с. Кричунів, випускницю українського відділення Сігетського ліцею ім. Драгоша Воде, єдиного відділення в Румунії до 1989 р., де викладалась українська мова. Після закінчення ліцею, з травня 1978 р. почала працювати у газеті «Новий вік», опісля – у «Вільному слові», а згодом в «Українському віснику». Після закінчення Університету «Спіру Гарет» – факультету журналістики в 2011 р. – стала редактором в тій же газеті – «Український вісник». Вже вдруге обрана секретарем Союзу українців Румунії. Мати двох синів та однієї внучки, яку любить як справжня молода бабуся. Радості!

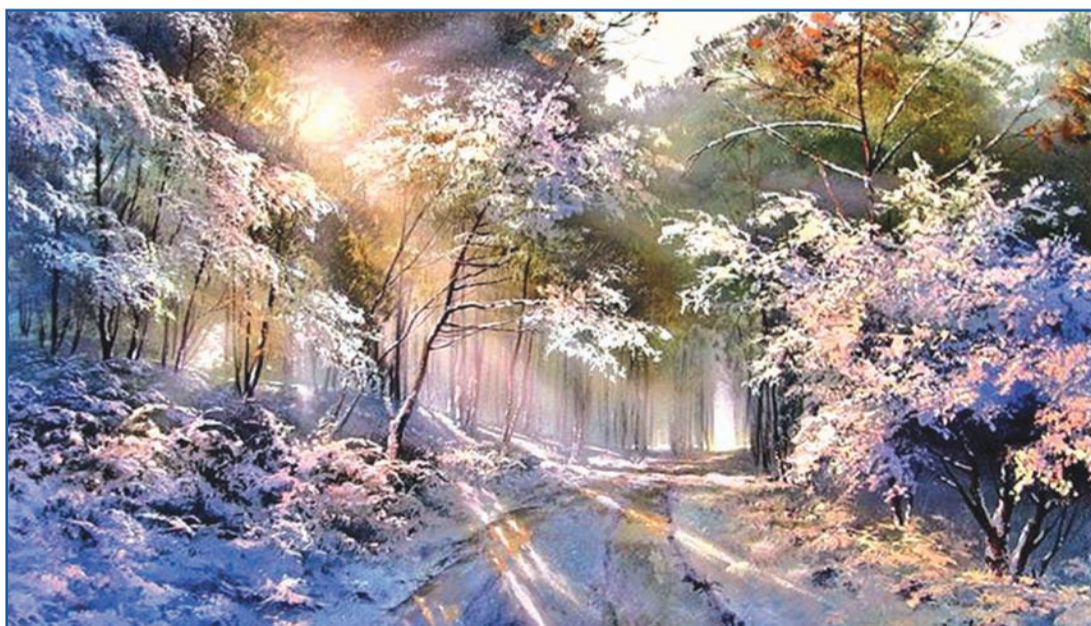
4. Івана МАРОЧКА (20 грудня 1974 р.) – уродженця буковинського села Ульяма, адвоката, з 2012 р. депутата Румунського Парламенту від української менишини, голову Комісії з етики і спірних питань при СУР, члена юридичної комісії Парламенту. Одружений з односельчанкою, батько двоє дітей. Проживає в м. Тімішоара. До дальших 40-річ, шановний, дорогий пане депутате!

5. Марію ШТЕФАН (27 грудня 1969 р.) – марамороську українку (з дому Думнич), випускницю українського відділення Сігетського ліцею ім. Драгоша Воде та Факультету іноземних мов Бухарестського університету, викладача української та російської мов. Деякий час, у найважчі роки газети «Вільне слово», коли не виплачувались зарплати працівникам редакції, працювала редактором цієї газети. Опісля перейшла працювати до «Нашого голосу», а згодом, після одруження, повернулася до рідної Марамороцини. Сьогодні – директор Реметянської восьмирічки. Мати гарного 14-річного сина. З нагоди сповнення такої гарної дати - 45 років від народження – бажаємо їй добра, успіхів, радості, любові та всіх земних благ!

6. Ярославу-Орису КОЛОТИЛО (28 грудня 1954 р.) – вихідця з мараморського села Вишавська Долина, випускницю українського відділення Сігетського ліцею ім. Драгоша Воде та Факультету іноземних мов Бухарестського університету, спеціальності – українська-російська мови. До 1989 р. працювала викладачем, а після Революції перейшла з сім'єю до Бухаресту. На І з'їзді СУР обрана секретарем, а з часом – Головою Бухарестської філії СУР та деякий час Головою Жіночої організації. Багато років пропрацювала радником при Міністерстві культури і культів Румунії, де організувала не один культурний захід української менишини. З плином часу, як і для всіх нас, кому Бог дарує віку, настає час відпочинку, заслужена пенсія. Хоч це не означає менше – займатися українською справою. Навпаки! Одружена, мати трьох дітей та бабуся двох внуків. З нагоди сповнення гарної круглої дати – 60-ти років – бажаємо їй радості, добра, сповнення всіх задумів та сімейної злагоди і дальших успіхів на ниві українства Румунії!

7. Доріну ФАРТУШНИК (29 грудня 1958 р.) – давнього і відданого адміністратора Союзу українців Румунії.

З РОСИ І ВОДИ ВАМ, ДОРОГІ НАШІ ЮВІЛЯРИ!

Дорога в лісі...

НА МНОГАЯ І БЛАГАЯ ЛІТ ВАМ!
ГАРНИХ ЗИМОВИХ СВЯТ
ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО 2015 р.!

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ПРОВІД СУР

Культурно-просвітницький часопис
Союзу українців Румунії

ВІЛЬНЕ СЛОВО

РЕДАКЦІЯ

Головний редактор – Іван КОВАЧ
Редактори – Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ
Роман ПЕТРАШУК

*

Комп'ютерний набір – Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ
Техноредагування – Роман ПЕТРАШУК
Друкарня «S.C. SMART ORGANIZATION S.R.L.»
Бухарест, Румунія
ISSN 1223-8988

Adresa redacției: Uniunea Ucrainenilor din România
str. Radu Popescu nr. 15, Sector I, București, ROMÂNIA
Tel. 0212220748, 0212220753

Fax 0212220737

E-mail: uur.vilneslovo@gmail.com

Наклад фінансований
Союзом українців Румунії

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

- За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей відповідають автори підписаних матеріалів
- Редакція може не поділяти точки зору авторів.
- Надіслані до редакції матеріали не рецензуються і не повертаються.
- Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали, не порушуючи їхнього основного змісту.
- З юридичної точки зору за зміст матеріалів відповідають їх автори.